

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Upgraded
Comprehensive
Patient
Care

MODUL: VPLIV DRUŽINE NA ZDRAVJE IN ZAGOTAVLJANJE VARNEGA OKOLJA ZA STAREJŠE OSEBE

mag. Jožica Ramšak Pajk

Mestna občina
Ljubljana

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Univerza v Ljubljani

DUŽINA

Kakovost življenja posameznika?

Temeljni pogoj in sestavni del zdravja, ki omogočajo osebni, socialni in ekonomski razvoj posameznika so:

MIR,

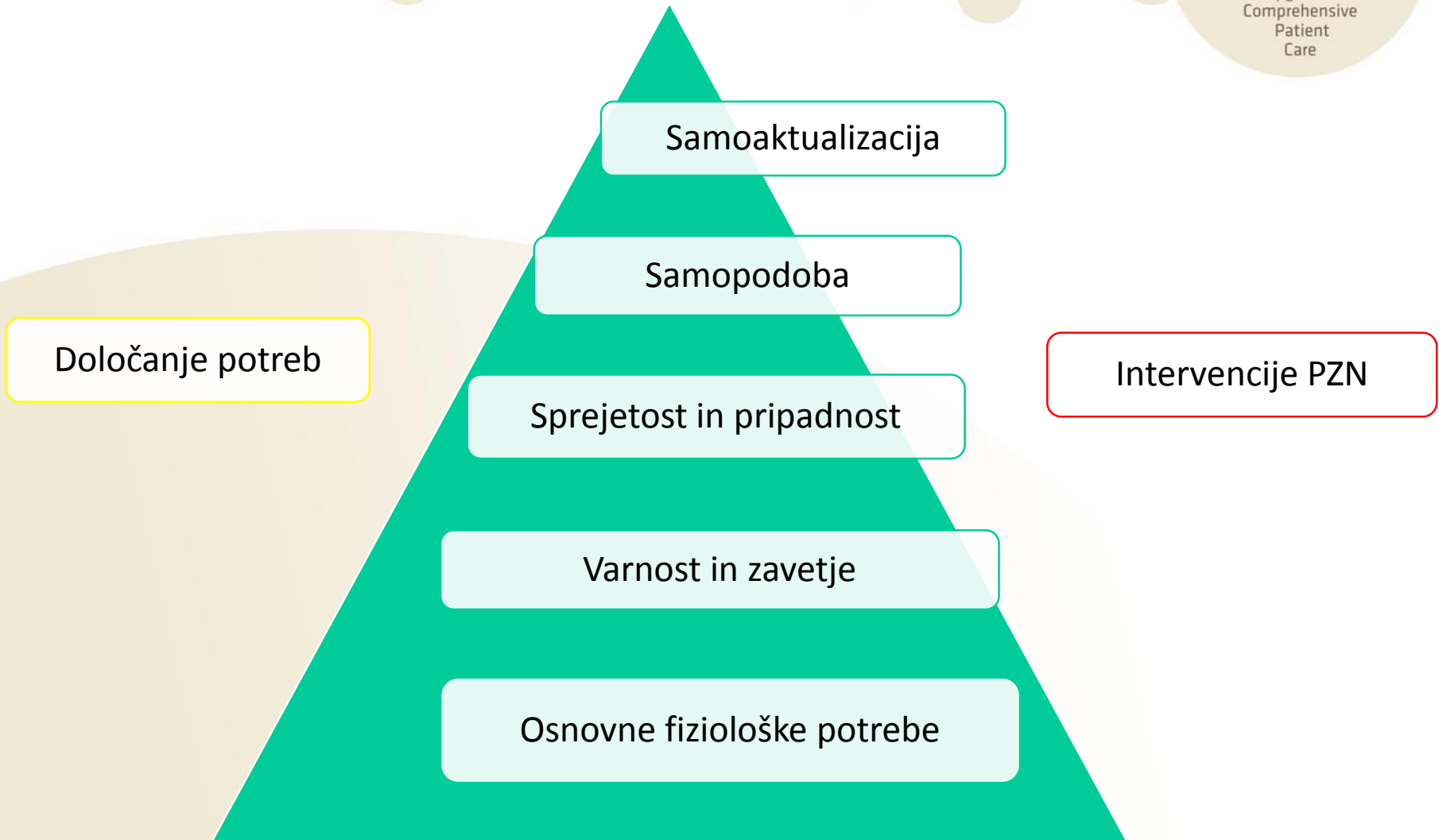
SOCIALNI DEJAVNIKI (ustrezni bivalni pogoji, stabilen ekon. položaj, socialna pravičnost in ustrezna prehrana), ter

BIVALNI POGOJI,

DRUŽINA, SOCIALNA MREŽA.

Družina kot subjekt obravnave v PV

Funkcije družine

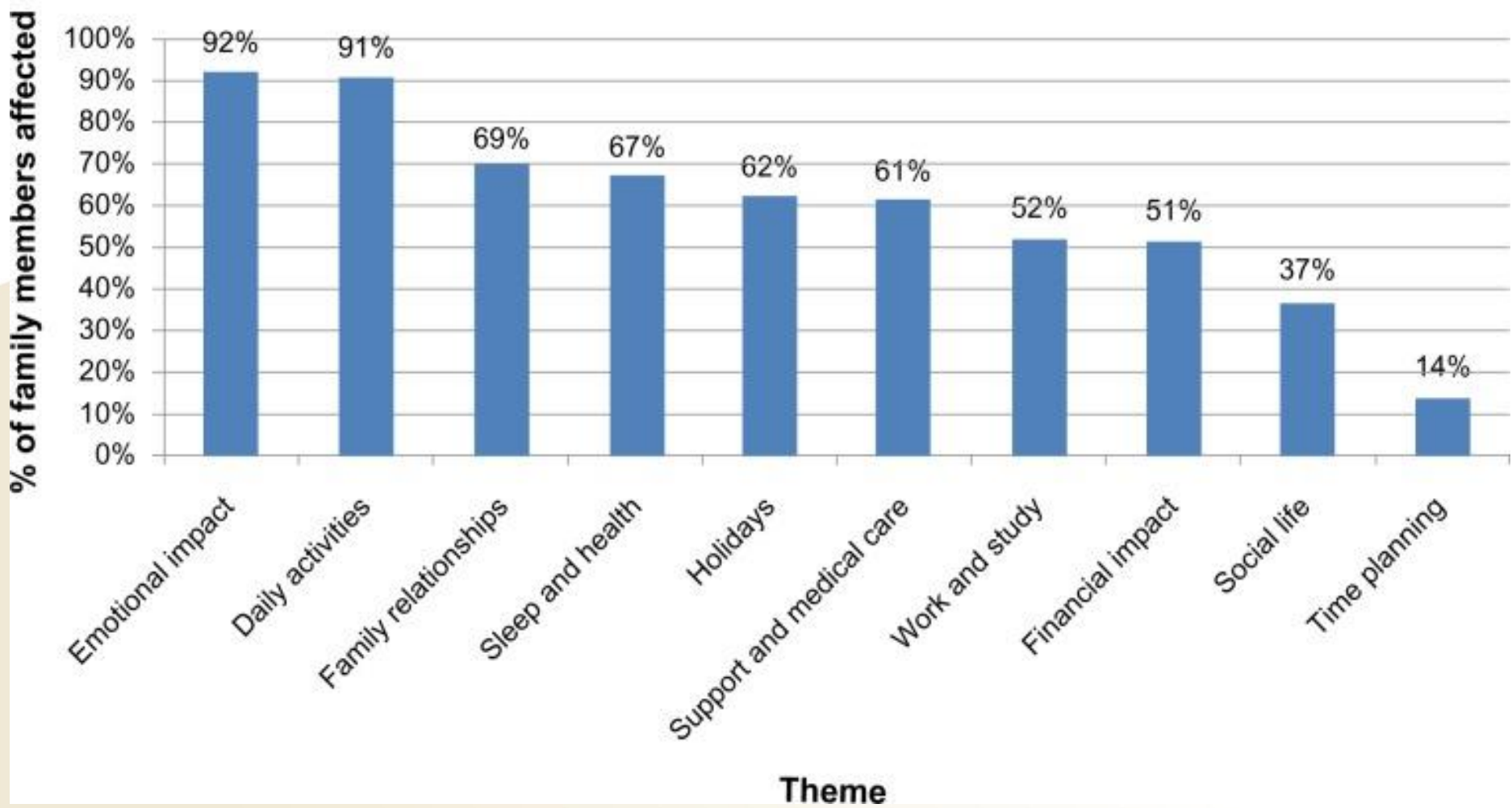
1. Izobraževanje in socializacija (primarna, sekundarna, terciarna)
2. Varstvo in zaščita članov
3. Čustvena podpora, povezanost
4. Reprodukcija
5. Zagotavljanje mesta v družbi
6. Vzgajanje in predajanje kulturne dediščine

Kakovost življenja v družini

- socialno ekonomske razmere;
- zdravje in zdravstvena vzgoja; pozitivno zdravje, prisotnost kroničnih bolezni, poškodbe, invalidnost;
- splošna prosvetljenost;
- odnosi in komunikacija.

Prepoznane teme, ki vplivajo na kakovost življenja družine, kjer je prisotna KNB

Golics C.J., Basra M.K.A., Finlay A.Y. The impact of patients chronic disease on family quality of life: an experience from 26 specialties. *Int J Gen Med.* 2013; 6: 787–798.

Pridobivanje podatkov in ocena stanja družine

1. Demografski podatki družine
2. Podatki o zunanjem okolju,
3. Čustveno in duhovno okolje
4. Struktura in vloge v družini
5. Funkcije v družini;

6. Prepričanja in vrednote družine
7. Zdravje družine in članov,
8. Komunikacija in odnosi,
9. Odločanje v družini,
10. Reševanje družinskih problemov,
11. Vzorec socialnega in kulturnega družinskega okolja.

Vir: Allender J.A., Spradley Walton B. Community health nursing. Concepts and Practice. (5th ed.). Philadelphia 2001.

Cilj obiska v družini

Nudenje podpore, svetovanje, oskrba

Sistematična obravnava pacienta in družine, ki ima probleme

Spodbujanje normalnega razvoja in življenja

Spodbujanje dobrih medsebojnih odnosov in funkcioniranja v družini,

Spodbujanje zdravega okolja

Inštrumenti kot pomoč pri oceni družine

EKOMAP, je vizualna predstavitev družine v odnosu do skupnosti - družbe. To kaže na naravo in kakovost družinskih odnosov in kakšne vrste virov ali virov energije se pretakajo v in iz družine.

APGAR vprašalnik

je standardiziran vprašalnik o družinskem delovanju,

pomaga ugotoviti pacientovo zadovoljstvo z družinsko vlogo,

APGAR nastane iz začetnic angleških besed (adaptacija/prilagoditev, partnership/partnerstvo, growth/razvoj družine, afekcija/čustvena sprejetost, resolution/rešitev).

Normalno delovanje družine prinaša točke od 8 do 10, moteno delovanje od 4 do 7, močno moteno družinsko delovanje pa od 0 do 3 točke.,

Upgraded
Comprehensive
Patient
Care

Komunikacijske veščine dipl.m.s. v PV

- je **empatična**, v smislu da dovoli sogovorniku čustveno rasti,
- Čuti in **izraža spoštovanje** do sogovornika,
- Sprejema vedenje družine/P brez obsojanja,
- Vedenje D/P sprejema in jih spoštuje v smislu vrednostnega sistema družine in ne lastnih vrednot,
- zna prepoznati občutke D/P zaradi nastalih problemov in sprememb v družini,
- Je skrbstveno naravnana, brez predsodkov, spoštljiva, osredotočena na probleme.

Upgraded
Comprehensive
Patient
Care

- Družina je partner in ima pravico do čisto svoje odločitve.
- Vloga :
  - smernice,
  - informacije
  - pomoč pri procesu načrtovanja možnih rešitev
  - obveščanje in vključevanje osebnega/družinskega zdravnika.

Življenje se prične šele po devetdesetih (I. Levstek)

<https://www.youtube.com/watch?v=FIMd5KFG1vQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=aD1euxkzE9l>